

LLIBERTATS I REPRESSIÓ: EL PAPER DE LA FILOSOFIA EN LA DENÚNCIA POLÍTICA

Vivim temps convulsos. Si bé qualsevol pugui dir això mateix dels seus temps, hem d'admetre que, al nostre voltant, succeeixen coses importants i complexes i, entre elles, no és menor el conflicte polític. El darrer any, a més, hem vist com diversos drets fonamentals han estat discutits fins el punt que és possible afirmar que no són respectats.

Quina ha estat la resposta des del món del pensament acadèmic a aquests fets? Si bé és cert que, per a fer-ne una anàlisi, cal una certa distància ha sorprès la poca voluntat que hi va haver, en un primer moment, a fer-ne un debat més sòlid que no els que trobem a tertúlies radiofòniques i premsa escrita.

Això ens porta a fer-nos diverses preguntes: és comprensible la lentitud de la reacció acadèmica als fets convulsos de la tardor del 2017? Ha de ser així? Han fallat els "intel·lectuals"? Tenen aquests debats algun paper efectiu en la construcció de posicions polítiques o són més aviat actes dirigits als convençuts? Hi ha alguna possibilitat de trobar eines que permetin millorar la reflexió política dels ciutadans?

Es podria pensar que, des de la universitat, per exemple, es prefereixi la prudència o bé hi hagi un temor a reaccions problemàtiques però, com s'ha vist més tard, quan s'ha demanat els ponents s'han presentat i han participat del debat. Així doncs, és possible que es tractés d'indolència o fins i tot d'estupor. Sigui com sigui, fins a la primavera del 2018, amb les jornades organitzades per la Càtedra Ferrater Mora sobre "Llibertats i repressió", no sembla que sigui fàcil trobar alguna proposta de reflexió sobre el esdeveniments de la tardor de l'any anterior més enllà de xerrades aïllades i proclames a manifestacions.

Més endavant trobarem, ja, altres actes com ara les conferències organitzades per l'Ateneu, on destaquem la conferència d'Allen Buchanan¹, o el cicle de conferències Cosmògraf 2018 a Manresa sota l'epígraf "Revolta i/o transformació?", que comptem poder explicar més endavant.

Cicle de jornades "Llibertats i repressió"

La Càtedra Ferrater Mora de pensament contemporani de la Universitat de Girona va considerar que aquest debat

era necessari i va programar entre març i maig² una sèrie de jornades que enfocaven diversos episodis i aspectes de la nova política restrictiva en el camp dels drets a l'estat espanyol. Es van programar set jornades que acollien generalment dos actes, un al matí, orientat al món acadèmic i que tenia lloc a diversos llocs de la universitat, i un altre al vespre, més orientat als ciutadans interessats.

No es va voler parlar només dels aspectes penals i policials de la reacció de l'Estat a les reivindicacions independentistes a Catalunya sinó que es va ampliar el focus a diverses qüestions que formen part del discurs censorador i que afecten a àmbits més amplis.

Així, a banda de preguntar per la situació de la justícia, dels partits d'esquerra d'àmbit espanyol, de la visió internacional o de com haurem d'explicar el que va passar el dia 1 d'octubre, es van dedicar jornades a parlar de la repressió als artistes –que va comptar amb la presència de Valtònyc dies abans que li pertoqués entrar a la presó–, la penalització de la lluita pacífica o de la immigració, el paper qüestionable dels mitjans de comunicació, les acusacions d'adoctrinament a les aules o les lluites per la llibertat.

Per fer-ho van parlar-hi gent com Benet Salellas, Arcadi Oliveres, Bea Talegon, Albano Dante, Toni Puigverd, Irene Rigau, Jordi Canal, Carles Monguilot, Magda Oranich, Gemma Ubasart, Suso de Toro o Alfred de Zayas, per esmentar els noms més coneguts (però no necessàriament els més interessants).

Algunes, poques, de les coses que es van dir van quedar obsoletes en poques setmanes; la majoria mantenen plena vigència donat que les preguntes encara són pertinents.

De ben segur algú pot trobar, si vol, un biaix en els convidats però la voluntat dels organitzadors va ser la de comptar amb tothom. Algun dia s'hauria de parlar de les raons que tenen uns i altres per no adreçar-se a públics adversos però s'ha de dir que generalment només ho veu com una cosa inútil que tingui por que els assistents el facin sentir incòmode o, sobretot, qui cregui que no cal convèncer ningú de les seves posicions perquè ja té el recurs de la força.

1 V. <https://www.ateneubcn.org/agenda/cas-catalunya-com-no-sha-gestionar-mai-una-criisi-dautodeterminacio> [consultat 31/12/18]

2 V. https://www.catedraferratermora.cat/pensar_catalunya/ca/llibertats_repressio/ [consultat 31/12/18]